

„Edinost“

Izšla enkrat na dan, razen sedelj in ponedelj, ob 4. uri zvečer.

Naročnine znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se upravlja me ostira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvd.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvd.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbe.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravlništvo. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Garzintia št. 12. Upravlništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Slovenska narodna organizacija.

(Klie iz krogov slovenskih svečnikov na Štajerskem).

II.

Klie po organizaciji pri nas nikakor ni nov. Pojavil se je že mnogokrat, a vsikdar zastoj. Ni se mogel in ni se mogel najti način, po katerem bi se moglo zbrati in ujediniti duhove. Tudi danes je ni sicer nade, da bi se v obče uglasila silna nasprotja, izvirajoča — kakor že rečeno — po velikem delu iz osebnih ambicij, simpatij in antipatij. Pod velikim plamenom, ki je zaplapolal v naši hiši slovenski, se je nabral preogromen kup žrjavice, ki razširja vročino jeze, sovražstva in strasti daleč na okolo, preogromen kup ognja je to, da bi se mogli in smeli nadejati skorajšnjega ohlajenja temperature v strankarskem življenju slovenskem. To more boleti rodoljuba, to more obžalovati vsakdo, na tem se more tudi jokati slovenski sin, ako se zaveda škode, ki jo donša narodu takov kaos v boju, takovo strankarsko življenje brez vsacega pravila, brez vsacega regulatorja, ki ga v drugih narodih daje patrijotizem; takova — anarhija v javnem življenju našega slovenskega naroda!

Kakor rečeno torej: mi moremo in moramo obžalovati to, da ga sedaj ni in ga morda še ne bo izhoda iz tega labirinta strasti, ali dejstvo je to, ki obstoji in s katerim nam je računati! Gospoda na desni in levi naj se torej ne vznemirjajo: mi jih ne bomo nadlegovali v teh izjavanjih z »vodenimi« klici, naj si padejo v naročje!

Pomirjeni naj bodo na to stran. Eni in drugi trdijo, da je sprava nemogoča in mi moremo prigovarjati.

Nekaj pa je vendar mogoče. Ta vera nam je ostala vsemu strupu, ki je — po želji in po inicijativi nam sovražnih elementov — zašel v naš narodni organizem. In to nekaj bi bilo mnogo, neizmerno mnogo. Po našem prepričanju je namreč mogoče, da v nas zavladala enkrat neka politična rezona, da se ne bomo dali voditi le od strasti, ampak tudi od zdravega razuma — kakor ga je Bog v razmerno veliki meri podaril ravno našem narodu!! O ne, ni prazna fraza to, ki jo čujemo vsaki hip: da smo Slovenci od Previdnosti duševno jako nadarjen narod. Prišlo je le tako, da v javnem življenju ne izkoriščamo tega daru, da nam je bistri nam um postal

nekako mrtev kapital in da ne slušamo zdravega razuma svojega!!

Še enkrat torej: mi ne mislimo zvoniti zvonca »sprave«, ker vemo, da bi s takim »zvonjenjem«, dokler so strasti tako razvnete, ne vabili, ampak le odganjali ljudi od sebe. Po tem »pomirljivem« zatrdilu od naše strani pa se smemo nadejati, da se tudi rojaki naši na desni in levi to pot povspno do take višine, da nas bodo slušali mirno in da nam tudi odgovore stvarno! Pa bodi že, da pritrde temu ali onemu nazoru našemu, da odobre to ali ono, ali pa — odklonijo vse! Le to jedno torej bi prosili: stvarno, trezno! Nazor proti nazoru! Pošteno prepričanje proti poštenemu prepričanju! In ker nam naše prepričanje pravi, da se je v nas Slovenih nekoliko let sem neizmerno mnogo grešilo in da so naši grehi puščali za seboj tudi neizmerne zla, je menda v naravi stvari, da tudi ta razpravica naša ne more ostati brez rekrimnacij, sedaj na levo, sedaj na desno. Ali to zahtevamo: vero, da je naš namen pošten, da se ne oglašamo zato, da bi koga žalili ali komu škodili, ampak le zato, da bi narodu koristili! S tega stališča naj se sodi — bi prosili — ta poskus naš.

Skrajna, najnujnejša potreba je torej: da se med nas Slovence povrne politična rezona, da se ne bomo vnelali le zastrankarske programe, porojene v ogoju strasti, ampak da bomo, kjer gre za skupne, glavne, končne, splošno-narodne cilje in idejale, zasledovali realno narodno politiko, politiko dela! Realno izlasti v tem zmislu, da bomo, bračci in skrbci za slovensko ognjišče, trezno računali in seštevali toliko resnične pomočke in sredstva naroda, kolikor tudi silo nevarnosti, ki preti istemu; da bomo množitev teh sredstev iskali le tam, kjer jo je po naravi stvari možno najti ter da bomo ta sredstva postavljali v boj najprej tam, kjer je nevarnost najakutnejša; ter da bomo v kritičnih dobah znali manjše podrežati večemu!

Govor drž. poslanca dra Ferjanciča

povodom razprave o proračunu v seji zbornice poslancev dne 24. febr. 1902.

Stvarnost v proračunskem odseku glede na slovenske stvari.

Visoka zbornica! Ko je vlada v jeseni minolega leta predložila proračun, so se delali računi, v kolikem času bo proračun

možno rešiti, in v kolikem naj bi se rešil. Ali poleg so se vedno izražali dvomi, da-li se sploh posreči, da se proračun reši parlamentarno, in da-li se sploh posreči, izogniti se vsem nevarnostim, ki jih skriva v sebi proračun; in še v zadnji čas so se izrekli dvomi, da-li sploh preidemo v drugo čitanje drž. proračuna.

Visoka zbornica! Mnogo je bila slavljenja stvarnost, katere se je držal proračunski odsek v svojih razpravah. Priznajem to, ali z jedno izjemo: stvarnost se je nehalvala in se umikala strastnosti, čim in kolikorkrat je šlo za slovenske stvari. (Tako je.)

Glede poljskega gimnazija v Tešenu se je našla rešilna pot, pomagali so si preko češkega privatnega gimnazija v Opavi, češke tehnike v Brau; le ob nemško-slov. gimnazijalnih razredih v Celju so se izpodtaknili; tu je moralo priti do spora, tu so se bojevali s strastjo, ki bi bila res vredna boljše stvari.

Malenkostnost avstrijskega parlamentarizma.

Avstrijski parlamentarizem, ki je že leta sem svetu v zasmeh, je v razpravi o tem vprašanju (celjskem) pokazal vso malenkostnost svojo, in možje, ki smatrajo same sebe za providencijonelne in ki hočejo na vsaki način obrniti pozornost na-se, niso našli nič važnejega, nego te siromašne nemško-slovenske gimnazijalne razrede v Celju, da so dosegli, da se je notranja politika nekaj časa sukala okolo njihove osebe.

Zastopniku naroda slovenskega ni mogoče torej — v ožgled temu viharju v proračunskem odseku — podati se v to debato, ne da bi se bavil s tem vprašanjem. Razprava o tem vprašanju pa razširja tudi kričečo luč preko splošnega političnega položaja slovenskega plemena, in ker je ta slučaj naravnost tipičen in omogoča presoja o stvari tudi na drugih poljih, si ne morem kaj, da ne bi se že v tem stadiju razprave z nekoliko besedami pobavil s tem vprašanjem.

Celjsko vprašanje.

O Celju in celjskih gimnazijalnih razredih se je mnogo pisalo in mnogo govorilo v letu 1895, ko so bili ti razredi ustanovljeni; mnogo se je pisalo in mnogo govorilo v letu 1897, ko je bil odklonjen kredit za te razrede, in v zadnji čas so ti gimnazijalni razredi postali tečajna točka, okolo katere se je notranja politika sukala nekaj časa in vzlic temu naletavamo na takovo nepoznanje tega vprašanja, da se mu je kar čuditi.

staja še časa, naj se v božjem imenu uči tudi madjarski, in to zato, da se uveri, koliko je v Madjarih narodnega ponosa, kako oni vse, kar je njihovo, ljubijo in spoštujejo. Ali ne da se človek po tem učenju odtuja onemu plemenu, iz katerega je izišel, da zatajuje svojo zibel zato, da more pri čardašu žvenketati se svojimi ostrogami. Jaz bi si smatral za velik greh, ako bi Kolomana za sedaj poučeval drugače, nego-li hrvatski. Ali ste me razumeli?! Repušić je na te besede prebledel kakor zid. Zavedši se nekoliko od te moralne pljuske, je rekel Luciji pravim betjarskim glasom: »A kje je Vaša gospa mati pobrala tega Ilirca, ki srce tega deteta zastruplja s panslavistiškimi idejami?« Lucija se je zganila in rekla: »Koloman, pojdi k materi!« in ko je deček odšel, je nadaljevala: »Vi ste se, gospod Repušić, jako čudno vedli, vedli tako, kakor to ni navađa med omikanim svetom. Prosim gospoda Milakovića za oprostitev, da je bil v naši hiši tako žaljen. Sicer Vam bodi povedano v Vaše ravnanje, da tudi jaz ravno tako mislim, kakor gospod Vladimir.« Gizdalina so te besede silno poparile. Pordčivši je začel

Ko so bili v letu 1895 ti razredi ustanovljeni, nismo pričakovali od leve strani te zbornice, da bi stvarno razmotrivala to vprašanje, tam so bili odločilni le nacionalni momenti; nismo pričakovali objektivnega presojanja, da-si sta ministra levice, Plener in Wurmbrand, pritrdila temu. Ali konservativna stranka ni mogla, da ne bi poštevala dejanskih odnosov, ona je od prvega začetka glasovala za te razrede in za ta zavod; ista je v letu 1897 glasovala za te razrede, ko je slučajno navstala večina odklonila kredit. Da pa je ta stranka, ali bolje rečeno: da sta nje zastopnika v proračunskem odseku postala družega menenja, radi tega naj stranka obračuna sama s seboj, ali narod slov., ki je s to stranko rama ob rami vojeval, skozi desetletja bo uvrščal to mej svoje neprijetne spomine, ako stranka, ko pride do odločitve v tej zbornici, odobri votum svojih zastopnikov v proračunskem odseku. (Pride še.)

Politični pregled.

V Trstu, 26. feb. 1902.

Seja odseka za preiskovanje tržaških dododkov. V včerajšnji tega odseka sta govorila posl. Hortis in dr. Ellenbogen ter ministerski predsednik dr. Körber. Odsek je sklenil predlagati v zbornici naj se rok za odsekovo poročilo podaljša še za 8 dni in naj se naloži poročevalcu dr. Fuchs, da v petkovi odsekovi seji poda svoje poročilo. Posl. Hortis je predlagal, naj se vlada pozove da skrbi za hitro odpravo izjemnega stanja in nagle sodbe. Dalje je predlagal Hortis, naj se pozovejo na Dunaj tiste priče, katerih pričanje ima za stvar posebno važnost; a za slučaj, da bi ta predlog ne obveljal, stavi je drugi predlog, naj se izvoli poseben pododsek, ki bi se imel podati v Trst, da si tam nabere potrebnih podatkov.

Posl. dr. Ellenbogen je konstatiral, da je policija — glasom nekega njemu došlega pisma — priznala, da je v soglasju z namestnikom Goëssom zankazala odstranitev žalovalnih znakov, kar je povzročilo nove nemire. Z ozirom na malo uporabo izjemnih naredeb, je jasno, da je bilo proglašenje izjemnega stanja nepotrebno. Govornik je bil prepričan, da večina členov odseka smatra proglašenje izjemnih naredeb neupravičenim. Ako bi bil ministerski predsednik — je dejal

nekaj mrmrati, kar naj bi bilo menda nekako opravičevanje. Jaz v resnici nisem vedel, kaj delam. Bilo mi je, da poljubim deklico za lekejo, ki jo je Repušić dobil od nje, ali zopet sem se spomnil Kolomanovih besed, da se Lucija omoži z Repušićem; da, tisti ostr glas, s katerim je pograjała gizdalina, vzbujal je v meni sum, da deklica more tako govoriti mladeniču le tedaj, ako ima pravico zapovedovati mu. Vsi trije smo stali nekaj časa kakor trije kameni. Slednjič se je obrnila Lucija uljudno do mene in je, kakor da se ni nič zgodilo, rekla smehljaje se: »Da res, gospod Vladimir! Pozabila sem povsem. Pokazati Vam hočem svoje krasne georgine. Znae, nedavno sem Vam govorila o njih. Prosim Vas, pojdite z mano! Oprostite, gospod Repušić! Takoj prideva za Vami. Adieu!«

»Za hip sem ostal v začudenju, ker o georginah ni bilo nikoli govora med mano in Lucijo. No, hitro sem umel namen tega izgovora ter sem prijel roko, ki mi jo je nudila. Repušić pa se je, ves prepaden, poklonil jako smešno ter odšel nizarbo v hišo. (Pride še.)

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski spisal Avgust Šenoa, prev. M. C. t. d.

IV.

»Jaz sem se poklonil resno, a tetkin sorodnik toliko da me je pogledal in je prikimal z glavo toli prezirljivo, toli predzno, da so mi prsti začeli igrati. Z mano ni pregovoriti niti besedice in obrnil se je do mojega učenca: »Ali hodi Koloman že v latinske šole?« »Da«, je odgovoril deček. »Kaj čitate tu?« je nadaljeval Medimurec, vzešši knjigo, ki je ležala na mizi. »Julija Cezarja!« »Pa govorite že latinski?« »Mal«, je odgovoril Koloman, pogledavši mene. »A madjarski?« je vprašal zopet Medimurec. »Ne govorim!« je rekel deček.

»To je slabo«, je zamrmral Repušić, »vsaki pameten človek se mora naučiti ta krasni jezik, brez katerega človek ne more napredovati in ki je Hrvatom neobhodno potreben, ako hočejo napredovati. To bi si moral Kolomanov učitelj zapomniti«, obrnil se je gizdalina do Lucije, kakor da mene niti

tu ni. Deklica je bila zbegana. Pogledši me je vsa zažarela. Jaz sem vrnil ta pogled prezirljivo. Preveč žaljenja sem čul od gizdalina, da ne bi mu odgovoril. »Gospod, sem rekel, jaz prav za prav ne vem, kdo ste in kaj ste. Meni je to vse eno. Vi ste tu izrekli neko grajo Kolomanovemu učitelju, a to sem jaz. Ne vem, ste-li Hrvat ali niste, da-si se Vam ime končuje na »ić«. Na Vaše žaljenje ne morem molčati. Mi smo svoji ljudje, mi Hrvatje, Bog nam je dal naš jezik, da se ga poslužujemo, a to je naše prirodno pravo. Ni res, da nam jedino nekaki mrtev jezik, katerega noben živi narod ne govori več, more donesti odrešenje; ni res, da moremo biti srečni le tedaj, ako pozabimo na svoj materini jezik ter se oklenemo tujega nam, nesorodnega jezika. Samo malodušniki, ljudje, ki se dajo prodati, ki nimajo zaupanja v sebe in v svoje, povdarjajo tujinstvo, da se ponašajo žnjim. Pameten, pošten človek ne dela tako. Ko je mladenič dozorel, naj se uči jezikov, kolikor mu drago: naj se uči francozki, italijanski, angleški, druge slovenske jezike, v katerih je izobilje znanja človeškega! Pa če mu vrhu vsega tega preo-

govornik — prišel v sejo z naznanilom, da so izjemne naredbe odpravljene, bilo bi to razveselilo vse poslance. K sklepu je govornik preklel svoje obtožbe na škodo policijskega inšpektorja Horačka, katere je bil vsled krivih informacij izrekel v svojem govoru v zbornici poslancev.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — V večerajšnji seji je zbornica nadaljevala proračunsko razpravo, v kateri so govorili posl. Weiskirchner, Peschka, Kozłowski Glöckner, Chiari, Emanuel Hruby, Klofač in dr. Ploj. Dr. Ploj je izjavil, da nima do sedanje vlade nikakega zaupanja, ker ista ne upošteva interesov slovenskega in hrvatskega ljudstva. Govornik se je obširno bavil z jezikovnimi odnosi na spodnjem štajerskem ter grajal germanizatorična prizadevanja predsednika više deželne sodnije v Gradcu. Omenil je, da v vprašanju celjske gimnazije ni mogoče od slovenske strani nikako diplomatiziranje. Vlada na politika v Istri in Trstu močno škoduje avstrijskim skupnim interesom. Vladino geslo naj bi bilo: jednaka pravica za vse avstrijske narode! Po Plojevem govoru se je seja zaključila.

Poslancu dru. Bartoliju v odgovor. Kakor smo omenili že včeraj, obrnil se je dr. Bartoli v svojem govoru v proračunski debati tudi na adreso Poljakov in Čehov. Rekel je, da od Čehov in Poljakov ne ločuje Italijanov drugo, nego morda ideja slovanske solidarnosti. Dr. Bartoli je hotel reči s tem, da so Čehi in Poljaki nasprotni Italijanom radi boja, katerega imajo poslednji z Jugoslovani! Ker naše severne slovanske brate slovanska vzajemnost veže z nami na Jugu, je menda naravno, da se v boju med nami in Italijani naši severni bratje postavljajo na našo stran. Ali ravno to ne gre dru. Bartoliju prav skupaj. Ako je torej dr. Bartoli menil, da Italijane le ideja slovanske vzajemnosti ločuje od severnih Slovanov, pomenja to, da jih v narodnem obziru prav za prav vse ločuje! Dr. Bartoli je tudi govoril z narodnega stališča!! Njemu in njegovim tovarišem bi bilo seveda jako ljubo, ako bi jih v državnem zboru podpirali Čehi in Poljaki, in da bi jim dovoljevali, da počenjajo z nami, kar jim je ljubo! Na to je dr. Bartoli gotovo hotel namigniti v frazi, da slovanska solidarnost nima za vse Slovane jednake vrednosti. Muž je torej insinuiral severnim Slovanom, naj se nič ne brigajo za svoje brate na jugu monarhije ter naj se raje združijo ž njimi, z Italijani! Tako govore ljudje, ki vedno povdarjajo svojo narodno skupnost tudi s soplemenjaki v tuji državi! Preneumno bi bilo, ako bi se hoteli pripraviti z dr. Bartolijem o vrednosti slovanske solidarnosti za posamična slovanska plemena; toliko mu pa vendar lahko odgovorimo, da ima tudi za močna slovanska plemena, kakor so Čehi in Poljaki, slovanska solidarnost nekoliko večjo vrednost, nego bi jo imela zveza z enim drom. Bartolijem, drom. Bennatijem e compagni. Drugič pa naj bo dr. Bartoli prepričan, da bodo Čehi in Poljaki že sami znali zavzeti pravo stališče v vprašanju slovanske vzajemnosti, ter da v tej stvari prav lahko pogrešajo puble nasvete jednega Bartolija.

Ali dr. Bartoli je šel še dalje ter je v svoji velikodušnosti ponudil roko tudi »najdireknejšim« asprotnikom Italijanov, t. j. nam Jugoslovanom. Mi naj bi jih le mirno puščali živeti na njih ozemlju in med nami in njimi vladalo bi uprav idilično, mirno življenje. Kdor le malo pozna razmere na jugu naše monarhije, mora nam pritrditi, da so bile te Bartolijeve besede tartiferija prve vrste. — Dr. Bartoli priznava torej sedaj našo ekzistenco v teh pokrajinah, samo želi, naj bi jih mi puščali na miru. Koliko hinavstvo!

To »puščati na miru« umeva dr. Bartoli tako, da naj jih mi puščamo, da bodo delali z nami, kar hočejo!! Mi bi morali mirno leči na tla in dopuščati, da nam gospoda Bartoli in družba drže noge na tilniku, in — molčati.

To je idejal, za katerim stremijo signori! Mi naj bi torej pustili na miru one, ki nam dan za dnevom trgajo košček za koščekom mesa iz našega narodnega telesa?! Dostojno odgovarjati na take perfidnosti, je nemogoče, ker človek bi moral sam imeti v sebi precejšnjo mero perfidnosti, da bi vračal nemilo za nedrago. Dr. Bartoli je tudi rekel, da bi Italijani želeli vse dobro našemu narodu, samo da bi jih morali mi ljubiti. Res je sicer, da je lepa stvar, ako se ljubi svojega sovražnika,

svojega zatiraleca, ali žalibog to načelo ni tako lahko izvedljivo, kakor bi si želel dr. Bartoli, in le — od naše strani. On naj bi si zapomnil tudi, da je isti, ki seje sovražstvo, zadnji poklican, da bi propovedoval o ljubezni!

Dr. Bartoli nima tudi nič proti jednakopravnosti in on bi jo najnavdušeneje priporočil in podpiral, samo morala bi biti tako napravljena, da ne bi bila — jednakopravna! Ta trditev dozdevala se bo marsikomu neverjetna, ali, ako pomislimo, da dr. Bartoli dela razliko med »malimi« in »velikimi«, med manj in bolj civiliziranimi, ter zahteva, da bi se glede enakopravnosti različno postopalo z jednimi in drugimi ter jih postavljalo na različno stopinjo, vrhu vsega tega pa zahteva, naj bi se izvrševanje enakopravnosti prepustilo kompetenci deželnih zborov, potem ni težko pogoditi, da dr. Bartoli ne zahteva nič drugega, nego to, da jednakopravnost ne bi bila jednakopravna. Kako bi mogli n. pr. spraviti v soglasje pojma deželni zbor istrski in jednakopravnost?! Ali pa deželni zbor tržaški in jednakopravnost, da ne govorimo o štajerskem in koroškem deželnem zboru?! Radovedni smo torej, kako veliko bi bilo ono ozemlje, katero bi — po dr. Bartolijem naziranj — deželni zbor istrski odkazal istrskim Hrvatoma in Slovence, da bi imeli na njem »pravico živeti, razvijati se in napredovati«. Ako pomislimo na dejstvo, da Italijani dan za dnevom zatrjajo, da je Istra izključno laška, kakor tudi Trst in okolica, potem lahko sklepamo, da bi bilo to ozemlje jednako ničli.

Popoloma pa soglašamo s trditvijo laškega poslanca, da vlada ni pravična! Ali prepričani smo, da so ravno Italijani zadnji, kateri želijo, da bi vlada postala res pravična in do zadnjih konsekvenc. Trditvam, da je vlada zaveznica primorskim Slovanom, da protežira slovanske agitatorje, da je vsa šolska uprava orodje slovanske propagande, da vlada podpira le slovanske dijakke itd., se že od daleč vidi na obrazu taka lažljivost in podlost, da bi bil odgovor odveč. O jezikovnih razmerah na sodajih v Primorju, o irredentizmu, o italijanstvu naših dežel in o drugih točkah zadnjega dela Bartolijevega govora spregovorimo še nekoliko v jutrajšnji številki.

Razne politične vesti. Ogrska poslanska zbornica je imela včeraj sejo, v kateri so nadaljevali proračunsko razpravo.

Papežev jubilej. Nemške kraljevine in Belgija odpošljejo k papežu posebne odposlance, ki izročijo istemu častitke svojih vladarjev. Isto store avstro-ogrske, francoske, portugalske, španske in ruske poslaniki na Vatikanu.

Francoska zbornica je v večerajšnji seji vsprejela prvih 12 odstavkov vojne proračuna.

Angleška zbornica. V večerajšnji seji Angleške zbornice je vprašal lord Georg vlado, da-li je guverner Milner dobil od Bothe kako poročilo, v katerem naznanja isti svojo predajo. Državni tajnik Chamberlain je odgovoril, da Milner ni dobil nikakega takega sporočila. (Verujem). Op. ured.).

Belgrad in Cetinje. Zdi se, da se obnovljajo poskusi v to, da se razmere med obema jugoslovanskima dvoroma zboljšajo. Znamenje tega prizadevanja je potovanje črnogorskega ministra za vnanje stvari, Gavre Vukovića, v Belgrad. Vuković je nesel seboj tudi pismo kneza Črnogorskega od kralja Srbskega. Glavna misija srbskega ministra da je bila ta, da sondira v Beogradu, kako sodijo o namerjani ženitvi črnogorskega princea Mirka z gospico Natalijo Konstantinovičevno, sorodnico kralja Aleksandra. Odgovor je bil baje ugoden. Simptomatičen je tudi članek, ki ga je priobčil »Glas Crnogorca« in o katerem sodijo, da ga je inspiriral knez sam. Članek zavrača vse razne glasove, ki so se trosili o vprašanju prestolonasledstva v Srbiji in se je tudi prince Mirko imenoval kakor eventuelni srbski prestolonaslednik, kolikor tudi o namišljenih sporih med princeom Danilom, prestolonaslednikom črnogorskim, in princeom Mirkom, drugim sinom kneževim, kateri spori da so doveli celo do dvoboja med obema bratoma. Te glasove so si izmislili — pravi »Glas Crnogorca« — le sovražniki Srbstva. Hišo Petrovičev veže kumska vez s hišo Obrenovičev, še bolj pa skupna vez Srbstva, prince Mirka pa še posebej prijateljstvo s kraljem Aleksandrom. Na črnogorskem dvoru ni nikdo niti sanjal o tem, da bi

bil kneževič Mirko proglašen prestolonaslednikom v Srbiji. To »vprašanje« so neprijatelji ustvarili po sili, ali na Cetinju in v Beogradu umevajo sedaj, kako zahteva značaj skupnosti, in to se najbolje vidi v imenovanju novega zastopnika kralja Aleksandra na Cetinju in v potovanju črnogorskega ministra za vnanje stvari v Belgrad.

Kriza v Italiji. Poročila iz Rima zatrjajo, da vlada v opozicijskih krogih velika nevolja, ker vidijo, da s svojim »coupom« ob volitvi predsedništva zbornice vendar niso dosegli svojega namena. Skoro gotovo je namreč, da vlada ne odstopi in da Zanardelli ostane! Vlada je sicer, kakor smo bili že sporočili, podala svojo demisijo, ali kralj menda ni vprejel iste, marveč da je pozival Zanardellija, naj ostane na svojem mestu. In ko se je ministerski predsednik le še branil in ni hotel umakniti prošnje za odpuščenje, da ga je apostrofiral kralj: »Državlanska dolžnost Vam velevala, da ostanete na oblasti!« Tako je torej že jako verjetno, da vsled male nezgode, ki je zadela vlado ob volitvi predsedništva zbornice, ne pride do spremembe v italijanski vladi.

Princ Henrik v Ameriki. Princ Henrik Nemški je predvečerajšnjem obiskal tudi zbornico reprezentantov v Washingtonu, kjer so ga ob prihodu burno pozdravljali in kjer so mu bili predstavljeni zbornični člani. Na slavnostnem obedu v Beli hiši izrekel je predsednik Roosevelt princeu Henriku napitnico, v kateri je želel, da bi prijateljske vezi med Zjedinjenimi državami in Nemčijo postajale vedno tesnejše. O polunoci se je princ Henrik odpeljal nazaj v New York, kamor ga je spremljal predsednik Roosevelt. Včeraj ob 8. uri zjutraj odplula sta princ in predsednik na Shooters-Island, kjer sta prisustvovala spuščanju v morje nemške yahte »Meteor«, kateri je kumovala predsednikova hčerka, Alice Roosevelt. — Kljub neugodnemu vremenu je slavnost spuščanja v morje izpala najsijajnejše.

Tržaške vesti.

Na vse strani strogi, ali tudi na vse strani pravični! Pod tem naslovom smo prejeli: Na akcentuiranje v »Slov. Narodu«, da tudi duhovnik more postati izdajca svojega rodu in zaveznik njega sovražnikom, dali ste odgovor, ki ne bi bil (po zmislu) nič drugačen, ako bi ga bil napisal jaz.

Kakor obstoji žalostna resnica, katere ni možno potajevati, da ima no tu svečeniškov-izdajce, tako pritrjam Vaši izjavi, da vsakemu oškodovalecu naroda je možno odpustiti prej, nego duhovniku, ki se je izneveril svojemu rojstvu. Greh duhovnika, ki izdaja svoj narod, je nerazumno huji in večji, nego če je kdo drugi storil ta greh, ker od duhovnika moremo zahtevati, da se intenzivneje, nego kak prostak, zaveda dolžnosti do naroda svojega. Zahtevati smemo to že zbog njegove inteligence, ki mu amogoča, da bistreje presoja stvari in konsekvence, neizogibne za narod po izdajstvu njega sinov. Zahtevati smemo to z ozirom na svečeniški poklic. Svečenik je oznanjevalci vere — resnica in mora biti apostol pravice. Če pa mora biti to že v obče, v vseh položajih in nasproti vsem: kakovo črno dejanje se nam more videti torej, če svečenik nehuje biti apostolom pravice ravno tedaj, ko se njega lastni krvi odreka pravice, in ko ga — svečenika — vendar njegova inteligenca v visoki meri vsposoblja za spoznavanje, da se res odreka pravice!! Izdajstvo od strani duhovnika na lastni krvi je tudi zato neodpustno, ker mu njega poklic daje mnogo vpliva na ljudstvo in morejo torej njegovi izgledi slabo vplivati na široko, to je: ubijati v ljudstvu zvestobo in narodno značajnost.

Zato pa imate prav: nič pardona duhovniku, ako izdaja svoj rod! Duhovnik, ki želi varovati ugled svojega stanu, ne more imeti nič proti temu. Narobe. Zahteva, naj se pardonira izdajcu, ker slučajno nosi svečeniško haljo, bi pomenjala insinuvacijo, naj svečeniška halja služi v pokrivanje krivice! To bi bilo pa le onečestvanje svečeniške halje. In duhovnik, ki bi zahteval kaj takega, ne bi dajal le potube narodaemu izdajstvu, ampak bi tudi zatajal svoj svečeniški poklic — biti apostolom pravice!!

Da imamo tudi takih duhovnikov v našem Primorju, tega ni možno utajiti. Ali ne pozabite, gospoda, da je izdajca tudi

v posvetnih stanovih in gotovo v večih odstotkih, nego v svečeniškem stanu!! Če smo strogi proti jednim, moramo pa biti pravični nasproti drugim in ne smemo delati krivice vsemu stanu!!

O tisti zatrevani odvisnosti duhovnikov v obče spregovorimo morda obširneje o drugi priliki. Za danes bi želeli le, naj se upošteva to-le:

Moderna cerkvena uprava sloni na starih rimskih in na sedanjih državnih zakonih. Duhovniku je izlasti po avstrijskem cerkvenem pravu zagotovljena popolna svoboda v javnih političnih stvareh. Temu nasproti ga pa veže kanonična pokorščina, da ne sme nikdar delovati proti Kristu sv. Cerkev. Kaj so prave koristi Kristove cerkve, so večkrat krivo tolmačili nekateri moderni škofje, a katoliška cerkev ni nikdar žnjimi soglašala. Ako prej hoče duhovnik izvrševati svoj poslaniški mandat tako, da nikdar ne nasprotuje koristim katoliške Cerkev, lahko trdimo, da je duhovnik v političnem delovanju med katoliškimi Slovenci popolnoma neodvisen. Iz tega sledi, če se že hoče govoriti o odvisnosti svečeniškov, da velja posebno tučaj Avgustinov rek: Qui bene distinguit, bene docet!

Primorske razmere v državnem zboru. »Politik« pravi o govoru dra. Ferjančiča, da je govornik, oborožen z mnogimi dokazilnimi statističnimi podatki, razveljavil trditve italijanskih govornikov, o sobito one dra. Bartolija ter da je podal dokaz o slovanskih večinah v raznih italijanskih krajih. Istre. Ferjančič da je s svojim govorom napravil velik učinek ter je žel veliko pohvalo na desnici.

Ljubljanski socialisti o tržaških dogodkih. Socijalnodemokratsko društvo »Bodočnost« je priredilo v steklenem salonu ljubljanske kazine shod, na katerem so razpravljali o dogodkih v Trstu.

»Slov. Narod« poroča o tem shodu:

»Shod je bil mnogoštevilno obiskan, tako, da je bila dvorana do zadnjega kotička napolnjena. Predsedoval je gosp. Kordelič, poročal je pa g. Linhart. Poročevalec je obširno razpravljaj o vzrokih štrajka, o nemirih in o postopanju političnih in vojaških oblastev. Med poročevalčevimi izjavami so se čuli neprestano časih prav ostrimeklci, sicer pa su je glede vzdrževanja reda sumarično postopalo. Ko je nekdo zaklical poročevalecu, naj kratko govori, se je reklo »bomo na kratko naredili«, in že je bil klicatelj pred vratmi. Ko je poročevalec ponavljal dr. Ellenbogenove besede glede namestnika grofa Gočsa, je bil shod seveda razpuščen, ker tega, kar sme govoriti kak poslanec v parlamentu, še ne sme niti kak poslanec, niti kdo drugi na kakem shodu govoriti. Vsled razpusta je med zborovalci že itak vladajoča razburjenost silno narasla. Nastalo je upitje in začelo se je demonstrirati, a ko je prišla policija, so se zborovalci razšli.

Že po tem poročilu je možno soditi, kako sodrugi umevajo tisto svobodo v izražanju svojega menenja, katero valjajo vedno po ustih. Vsakdo ima pri njih polno svobodo za izražanje svojega menenja, ako je to menenje — socijalno demokratično. Če ne... no, pa tudi svobode v »izražanju svojega menenja ne treba«. Zvesti takemu svojemu vročemu svobodoljublju so tudi na shodu v Ljubljani, svoboda govora — postavljali hladiti se pred vrata.

Iz poročila v »Slovenec« pa posnemljemo, da se je poročevalec Linhart zadiral v poslanca Spinčiča, zato, ker je leta in terpeliral v državnem zboru, zakaj se je nagla sodba v Trstu proglasila samo v laškem jeziku?!

Če je to res, in če je dalje res, da je mož v službi pri nekem narodnem glasilu v Ljubljani, potem pa nam nikdo ne more oporekati, ako pravimo, da so take razmere nezdružive in da trebare med ure.

Vsak izgovor je dober, če je prav na tepki zrastle. Tudi tukajšnji »Avanti« je bil omenjal dogodb s tistim italijanskim podanikom Delfabbro, o katerem smo bili sporočili v »Edinosti«, kako so mu na zvijačen način hoteli uiliti avstrijsko državljanstvo ter domovinstvo v Trstu, in kako je mož v svojem poštenju najodločneje odklonil tako ponudbo. Danes pa poroča rečni list, da je Delfabbro prišel v njega uredništvo pripoveduje, da je prišel k njemu dotični uradnik

z anagrafičnega urada, ki mu je zažugal z globo, ako ne prekliče dotične vesti in pojasni, da ga je anagrafični urad »le po pomoti« zapisal med avstrijske državljane!

O tej »pomoti« si mi mislimo svoje, naši čitatelji pa menda — tudi!

Nakaznice za Brazilijo. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo nam javlja:

Od 1. sušca t. l. se morejo navadne poštne nakaznice do 500 kron (500 frankov) pošiljati tudi v združene braziljanske države in sicer pod pogoji, določenimi v mednarodni pogodbi glede prometa s poštnimi nakaznicami, ki je bila sklenjena 15. junija 1897. v Washingtonu.

Pristojbina za nakaznice v Brazilijo znaša 25 st. za vsacih 25 kron, ako nakazani znesek ne presega 100 kron, in 25 st. za vsacih 50 kron, ako je nakazani znesek viši od 100 kron. Take nakaznice se morejo tudi ekspresno dostavljati ter je tudi preme-nitev naslovov istih dovoljena.

Ces. kr. poštne ravnateljstvo na znanje. Dne 22. t. m. je podpisani postal na pošto v Umag dopisnico, namenjeno Kozloviču Antonu iz Čepljan. Na dopisnici je bila zabeležena važna stvar, katere pa naslovljenec ni umel, ker so na slavnih ces. kr. pošti v Umagu pritisnili (zraven pečata na naslovni strani) tudi dva pečata na sredino teksta, tako, da je Kozlovič moral priti — v Trst, ako je hotel znati, kaj se mu je pisalo!

Slavno ces. kr. poštno vodstvo naj ukrene potrebno, da se take — zlobnosti ne bodo ponavljale. Oškodovanec pa stori korake, da dobi odškodnino za škodo, storjeno mu iz (kar je očitno) narodnega fanatizma.

F. K.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu. Brecl Ivan v Barkovljah št. 228. izročil volilo svojega brata, pok. Jurija 10 K; v spomin pok. Boneta daroval Sosič Josip 1 K.

NB. Gospod Suban Ivan je podaril, (kakor je bilo objavljeno v sobotni številki »Edinosti«) 1 K in sicer v spomin pok. Boneta. — Srčna hvala.

Blagajništvo.

Minolo noč je umrl v bolnišnici 26-l. Anton Mrak, ki je bil o priliki znanih žalostnih dogodkov — ranjen v nogo.

Drobne vesti. Tatvina. Gospa Antonija S. je naznanila včeraj na policiji, da so jej neznani zločinci vdrli v stanovanje (ko nje ni bilo doma) in da so jej odnesli par zlatih uhanov, vrednih 140 K.

Aretiranje. Včeraj zjutraj je bil aretiran 30 letni delavec Simon L., ker so našli pri njem več kave, katero ni baje nikdar kupil. Možja so odvedli v zapor.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 27. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Barkovljah št. 214, hišna oprava; prehod S. Giovanni, kože, obuvala, mast, steklena omara in razno; v ulici Petronio št. 1, hišna oprava; v ulici Mercato vecchio št. 3, ura; v ulici Alfieri št. 6, hišna oprava; Piazza plecolo št. 2, manifikturno blago.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 39.3 ob 2. uri popoldne 10.7 C.* — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 757.8 — Danes pišna ob — predp. in ob 11.49 pop.; oseka ob 6.12 predpoludne in ob 5.39 popoldne.

Društvene vesti.

Telovadno društvo »Tržaški Sokol« priredi dne 4. maja t. l. v Barkovljah v dvorani »Narodnega doma« javno telovadbo s tekmovanjem. Oni bratje telovadei kakor tudi gojenci, ki namerjajo sodelovati na te lovadbi: ali na prostih vajah, ali pa na orodju, so naprošeni, da se redno in točno udeležujejo telovadnih vaj.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Italijansko gospodarstvo.** Deželni zbor v Poreču je potrdil sklep občinskega zastopa v Bujah za najem posojila v znesku 44.000 K po 5 od sto in na amortizacijo v 36 letih 44.000 K je veliko preveliko za tako malo obdobje kakor je bujska. Ali to nas ne bi brigalo toliko. Omenili smo to le v izglede, kako deželni odbor brez prigovora pritrja vsakemu sklepu italijanskih občinskih zastopov, tudi če gre za razmerno ogromna poso-

jila, dočim dela slovenskim in hrvatskim občinskim zastopom, vsakovrstne sitnosti: tudi ob najneznatnejših stvareh.

× **Upravna Soče** Iz »Gorice« posnemamo, da je načrt za uravnavo Soče, in sicer od njenega izliva pa do Gorice, že dovršen, ter da kmalo prično z delom. Istotako da se v kratkem času prično študije za izdelovanje načrtov za uravnavo Soče od Gorice proti izviru.

× **Občinske volitve v Pazinu.** Včeraj so v Pazinu začele občinske volitve z volitvijo 1. volilnega razreda. V tem razredu je zmagala takrat laška stranka, ki je na nekaterih zadnjih volitvah tudi v tem razredu propadla. O volitvah v drugem in tretjem razredu pa je naši stranki zmaga popolnoma zagotovljena, tako, da večina občinskega zastopa prej, ko slej ostane v narodnih rokah.

O volitvi v prvem razredu pričakujemo avtentičnega poročila, ali slutimo že sedaj da je četa e. kr. uradnikov omogočila zmago laške stranke ter da je gotovo velika večina državnih uradnikov glasovala za italijansko listo.

× **Dopolnilne volitve na Gorškem.** Volitve volilnih mož se že vrše širom vsega Krassa. Zadnja »Soča« zatrja, da je dru. Treotu že sedaj zagotovljena večina 11 glasov.

× **Razstava krav v Krmini.** — V petek bo v Krmini, po prizadevanju kmetijskega društva, razstava krav, iz katerih se izberejo tiste, ki so godne, da jih dajo oplemeniti po bikih Seimenthal-friburške rase. Krave morajo biti belorudeče dlake, stare ne čez 10 let in ne pod 18 mesecev. Razpisanih je 9 premij po 20, 10 in 5 K ter 6 diplomov.

× **V Tolminu** se je ustanovil laške jeseni »Otroški vrtec«, katerega obiskuje sedaj 37 otrok v dobi mej 3.—6. letom. Vzdržuje ga zasebno društvo, ki obstoji iz rednih členov. O ustanovitvi so pa bile velike težave v gnetnem pogledu, ker je osebno začetek stal mnogo denarja. Tu mu je velikodušno priskočil na pomoč gospod dr. Karol Triller, odvetnik v Ljubljani, ki je podaril društvu lepo svoto od 250 kron in s tem zagotovil njega obstanka. Bodi mu iskrena zahvala na tem blagodušnem daru za male otročiče!

»Otroški vrtec« prav lepo napreduje, le žal, da se nekateri pristni Tolminci še premalo zanimajo zanj, da-si je na prvem mestu ustanovljen na korist trga.

Vesti iz Kranjske.

* **Vinarski shod v Ljubljani** bo jutri v mestni dvorani. S shodom bo združena tudi poskušnja vin iz raznih vinorodnih krajev na Kranjskem. »Narod« je dobil iz Metlike brzojavko, da so tamošnji vinogradniki sklenili, da se na shodu potegnejo za ustanovljenje deželne kleti. To da bi bilo v najhitrejši in najizdatnejši pomoč vinogradnikom, ki sedaj zapuščajo vinograde in se selijo v Ameriko.

* **Novo tamburaško društvo** so osnovali v Ljubljani. Ime mu je »Triglav«.

Vesti iz Štajerske.

— **Mož se seli.** Glasoviti odvetnik dr. Mravlag, ki je zaslovel v Celju po tiskovnih pravih proti Slovence, je naznanil odvetniški zbornici, da se preseli v Maribor. Mož sicer silno sovraži Slovence in njihov jezik, ali glede slovenskega denarja se menda drži načela: non olet! Ne, ta ne smrdi in zato tudi dr. Mravlag ni imel nič proti temu, da se mu je ta denar stekal v mošnjičku in mu omogočil, da si je blizu Maribora sedaj kupil posestvo z vinogradi, kamor se misli preseliti.

— **V. redni občni zbor akad. tehn. društva »Triglav«** v Gradcu se bo vršil v soboto 1. marca t. l. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika br. dr. »Slovenija«. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo odseka za popravek poslovnika. 5. Slučajnosti.

— **Žalostno znamenje.** »Domovina« poroča, da so se iz gornje-grajškega ljudje začeli vedno bolj izseljevati v Ameriko.

— **Častnim občanom** je imenovala občina Velika Pirešica drž. in dež. poslanca prof. Fr. Robiča za njegovo krepko zavze-manje v razpravi o celjski gimnaziji.

— **Redka poroka.** Pri Sv. Urbanu pri Ptuj se je poročil 80-letni prevžitkar s 76-l. dvakratno vdovo. Ženin je še-le pred nekaterimi meseci pokopal svojo žepo, s katero bi bil sedaj obhajal zlato poroko.

Prvi izkaz daril »Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu v šolskem letu 1901/1902. V letošnjem šolskem letu so došle našemu društvu do 8. februarja te le podpore: 60 K je poslala slavna posojilnica v Gorenji Radgoni; po 40 K sta dala: neimenovani Nemec v Gradcu in slavna posojilnica v Šoštanj; 34-80 K je poslal teh. g. Šuklje kot dohodek akademične veselice v Novem mestu; 30 K je darovala sl. posojilnica v Makolah, 26 K pa je nabrala gēna. Malči Sušnik v Brezicah; po 20 K sta darovala g. dr. Iv. Klasinc, odvetnik v Gradcu, in dr. Jožef Unterlugauer, e. kr. vladni svetnik v Gradcu; po 10 K so darovali gospodje: Fr. Hrašovec, e. kr. okr. sodnik v p., Jakob Hren, e. kr. više dež. sodnijski svetnik v p., oba v Gradcu, dr. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuj, slavni slovenski klub v Celoveu, g. Rajko Perušek, e. kr. gimn. prof. v Ljubljani in g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; po 5 K so darovali gospodje: Anton Askere, arhivar in urednik v Ljubljani, Anton Globočnik, posestnik v Železnikih, in Evgen pl. Trbuho-vič, e. kr. sodni pristav v Višnjem. G. Makso Pleteršnik, e. kr. gimn. profesor v Ljubljani 10 K.

(Zviršetek pride.)

Brzojavna poročila.

Stanje grofa Tolstega.
JALTA 26. (B.) V stanju Tolstega je odstranjena vsaka neposredna nevarnost.

Dogodki na Španjskem.
MURCIA 26. (B.) Agencia Fabra javlja: Štrajkujoči so se zbirali v predmestjih ali orožniki so jih razpršili ter zaprli več oseb. Patrulje krožijo po ulicah mesta. Sedaj vlada mir.

BARCELONA 26. (B.) 40 oseb, ki so bile aretirane povodom zadnjih dogodkov, so zopet izpustili na svobodo. V pristanišču je 1200 delavcev in 450 voznikov zopet začelo delati.

KARTAGENA 26. (B.) Vkljub temu, da je v obče zopet zapričelo delo, vstrajajo peki v štrajku.

Prince Henrik v Ameriki.
NEW-YORK 26. (B.) Na obedu na krovu cesarske yachte »Hohenzollern« je prince Henrik Pruski izustil sledečo napitnico v angleškem jeziku: »Gospod Roosevelt! Vi ste tu na krovu gost njeg. vel. nemškega cesarja; mislim da je to prvikrat, da se predsednik Zjedinjenih držav mudi na krovu ladije njeg. velič. Dal Bog, da bi ne bilo zadnjikrat. Zahvalil bi se Vam rad prirčno na vsprejemu, ki sem ga našel tukaj od prvega dne, ko sem stopil na kopno, pa do sedanjega trenutka. Moj odkritosrčni in določni utis je ta, da je v nastajanju močno čustvo osebnega prijateljstva med nami. Naj bi se razširilo v blagor obeh naših velikih narodov!« Prince je zaključil z »Živio«-klicem predsedniku Rooseveltu, na kar je glasba zasvirala amerikansko narodno himno.

Predsednik Roosevelt je ustal takoj in je odgovoril istotako v angleškem jeziku:

»Jaz bi izrekel svojo prirčno zahvalo na dobrotah besedah, ki ste jih, Vaša kraljeva visokost, naslovili name, in Vam dati do znanja: Ni to prazen kompliment, ako pravim, da si je Vaša kraljeva visokost že pridobila odkritosrčno mesto v naši naklonjenosti in naši dobrohotnosti. Mi uvažujemo v visoki meri, da je nj. vel. nemški cesar Vas odposlal k amerikanskemu narodu in zahvaljujem se Vam osebno tudi na tem, kar je seveda veliko večje važnosti, da ste storili korak, ki mora oba velika naroda združiti še tesneje, katerih prijateljstvo toliko pomenja za bodočo blaginjo vsega sveta.

Konečno bi dal izraza osebni želji: Z velikim veseljem pričakujem dneva, ko bom pri Vas v Vaši lastnosti kakor admiral gost na kateri Vaših vojnihih ladij. Predsednik je zaključil svoj govor se »živio«-klicem princu Henrik.

Proda se I. brač po zelo nizki ceni. Več se izve v naši tiskarni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
na de (sni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vodstvo gospodijnstva

bi prevzela oseba 26 let stara v kaki hiši, bodi z eno samo osebo ali pa tudi možkim, ki je ostal z malimi otroci. Prevzela bi tudi mesto pri kakem g. duhovniku na deželi. Ima izvrstna spričevala od več let, govori hrvaški, slovenski, italijanski in nemški. Vprašati ulici Madonnt del mare št. 12, vrata 14.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo donosno — — —
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Redka prilika.

300 komadov za 1 gl. 80 novč.
Ena krasna pozlačena ura z 3 letnim jamstvom točno idoča, in lepo veržico; 1 krasen koljer iz orijental-skih biservov, moderni kinč za dame za na vrat ali lasi, patentovana zatvorka; 1 krasen žepni nož od nikla z dvema rezili; 1 pisalna priprava od nikla; 1 krasna broša za dame (novost); 1 par krasnih uhanov iz simli briljantov (jako zmotljivo); 1 krasna spila za kravato (patentovana); 1 eleg. žepno ogledalo (bel-gijsko steklo); 1 dobrodišeče milo, 1 eleg. držalo za kravate; 35 angl. predmetov za dopisovanja in še 250 komadov raznih predmetov, koji so doma neobhodno potrebni z uro vred, ki sama toliko velja, stane le 1 gl. 80. Razpošilja samo nekaj časa po povzetju Mejnarnoda izvozna trdka

M. B. Bravmann. Krakovo.
Kar ne ugaja, denar nazaj.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim blagom v Trstu, Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijali, navadnega in najfinejšega olja, najfinejše te-stenine, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako nizkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de-želo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Hiša hlev in 900 sežnjev zemlje
v Rocolu je na prodaj. Obrniti se je v Rocol hštv 585., po domače »pri kanarinu«.

PASTIGL PROTI PRENDINIJEM
kašlju, griboolu, hripavosti, katanu, upa-danju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepoved-nikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tokajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGA:
Via Tesar, 20 Piazza Rosario št. 2
vokal (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborge št. 21
Telefon št. 670.
Velik izbor tapečarij, sral in slik. Iz-vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIKI ZASTON IN FRANKO
Predmeti postavijo se na na obrod
ali železnico franco
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Posojilno in konsumno društvo v Ricmanjih,
vpisana zadruga z neomejenim poročtvom
vabi svoje člene na
redno sobranje
ki bo
v nedeljo 9. marca ob 3. 1/2 uri popol.
v prostorih g. Jos. Kuret št. 55 v Ricmanjih.

Dnevni red:

1. Poročilo starešinstva
 2. Odobritev letnega računa.
 3. Določitev nagrade delavcem članom starešinstva.
 4. Graditev »najjatskega doma«.
 5. Razdelitev čistega dobička.
 6. Volitev starešinstva in nadzorstva.
 7. Slučajnosti.
- RICMANJE 27. svečana 1902.

Starešinstvo

Prvo primorsko podjetje za
razpošiljanje in prevažanje pobištva

Rudolf Exner

Trst. — Via della Stazione 1366 — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje
pobištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na
najboljši način in po zmernih cenah. Nakla-
danje in prevažanje pobištva po železnici in
morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor
tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici
s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše
konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kcvčkov, za-
bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in
kamor si bode.

Proti
kašlju in kataru
kakor tudi proti
- hripi (influenca) -
naj se uporabljajo edino le
katramne pastilje Ravasini
škatičica po 80 stotink.
Proti
zagrijenju in grlobolu
se priporočajo
Ravasinijeve pastilje
od ogolnjene sladke škorje
škatičica po 60 stotink.
Vdohiva se v
LEKARNI RAVASINI
v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.
Kakor tudi v lekarni Piccola Jeroniti, Luciani, Vi-
tali & Vardalasso; v Reki: lekarna Prodan; v
Gorici lekarna Cristofolotti in Pontoni.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Ortossa.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modre, umetne roke in noge, berglje, erna-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenja, angležki
predmeti od gumi in nepremočljivih snovi

Fran Wilhelmov
odvajajoči čaj
od
Frana Wilhelm
lekarnarja c. kr. dvornega zalagatelja
NEUNKIRCHEN (Spodnje avstrijsko.)
Se dobiva v vseh lekarnah v za-
vitku po 2 K. avst. velj.

Stavbinsko podjetje **G. TÖNNIES** **Stavbinsko podjetje**
Ljubljana.
Tovarna za mizarsko orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.
Delavnica za konstrukcijo železa itd.
Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarska dela kakor: **kompletne okna za cele**
stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega
pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletne stavbinske kovaške dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno itd. itd.
Proračuni brezplačno. Reference prve vrste na razpolago.

„SLOVENKA“
glasilo slovenskega ženstva, VI. letnik.

Usebina številke za januar 1902.:

Članki: X: Učiteljica na deželi; J. Ferfolja: Dekliški liceji, Žensko
časopisje na Češkem; Sava: Ženske v javnem družabnem življenju; Berta
Pappenheim-Leda: Socialni temelji pravstva.

Leposlovje: Sienkiewicz-Marjan: Bodi blagoslovljena; Utva: Na
obali, Pesem; Ž. L. Mozirski: Slika; J. Ferfolja: Nekoliko aforizmov žen;
Fran Žgur: Ko s sanjami svitlimi... Kaj gledaš me tako hladno? J. S.
Machar-Ant. Dermota: Magdalena, I. spev.

Listek: Nove knjige: Magdalena. Beleške.

Naroča se pri upravnistvu „SLOVENKE“ v Trstu ul. Molin piccolo 3. II.,
kjer se dobe tudi posamezne številke.

Cena: 6 K za celo leto, 3 K za pol leta.

„SLOVENKA“ prodaja v Trstu le tobakarna ga. Lavrenčiča na trgu Caserma.

Tehnični urad. Ustanovljeno 1877. Zaloga strojev in železja.
SCHNABL & Co. - TRST
Via delle Poste vecchie (vagal Via Vienna).
Glavni zastop železja in tovarniških strojev.
Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.
Inštalacija strojev in parnih kotlov.
Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč.
Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd.
Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopališč, klosetov itd.
Zaloga cevij za vodo, plin in par.
Materijal za stavbišče.
Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle.
Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Železe traverse in kolesa. Cement
»Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.
In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.
Tvrška je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav.
med kojimi:
12 žag za obdelovanje lesa in priprav-
ljanje dog.
36 vodnih napeljav.
17 tiskarn in kamnotiskarn.
13 mehaničnih delavnic.
31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
7 naprav za izdelovanje praha proti
mrčesom in drog.
16 naprav za kurjenje z gorko vodo in
parom.
12 sladničarn, pekarn, tovarn za biškot
in konfete.
32 napeljav električne luči.
Kakor tudi: Tovarne za kože,
Tovarne za obleko itd.
Perilnice,
Predilnice,
Tovarne za parafin in cerezin,
» sardine,
Mline,
Podjetja za napravljanje soli,
Tovarne za delati zamaške,
Stiskalnice olja,
Naprave za vodno silo,
Tovarne za šumeče vode,
Distilerije,
Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.
V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

Jakob Kosmerlj
— TRST —
ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.
TRGOVINA
jestvin in kolonijalnega blaga, delikates
in konserv.
Izbor raznih vin in likerjev.
Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2.**
nasproti ženskem liceju.
Priporočam se p. n. občinstvu in sem
najudanejši
Jakob Kosmerlj.
Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Tvrška Schivitz & Ci v Trstu
inženjerja Živica se priporočajo svojim rojakom. Pro-
daja stroje in orodje za kmetijstvo in obrtništvo in
vse dotične predmete najboljše sestave in izdelitve po
najnižjih cenah. Posebno priporočajo svoje nepreneh-
ljive stiskalnice za grozdje, tropine in sadje, svoje
dobro znane škropilnice proti peronospori in drugim
sadnim boleznim in mrčesom, brenčace „Emerje“, la-
gleje in trdnje od lesenih in železnih. Izdeluje načrte
in tudi izvršuje dela vodovodov, vodnjakov, cest,
mlinov in drugih industrijskih podvzati. Popravlja
tudi stroje.
Bogata njena zaloga in pisarna nahaja se na vogl
ulice Ghega in Trgovinske ulice.
Lahoni nas bojkotirajo
Nemci Nemce podpirajo
Slovani mi trpimo.

Važno oznanilo!

Podpisani smatrajo si v dolžnost javiti
slavnemu občinstvu, da so **dalmatinska**
žrna, bela, Opolo in **istrska vina**, ki se
prodajajo v njihovi zalogi v Trstu, ulica
delle Legna št. 6 (v dvorišču), analizovana
in stavljena pod **stalno kontrolo zavoda**
za kemično analizovanje, ovlaščena
od c. kr. avstrijskega ministerstva
za notranje stvari. Zato se stavlja na
vse sode in boteljke kontrolna in garancijska
znanka za pristnost vina. To določbo je
izdalo visoko c. kr. ministerstvo za notranje
stvari radi pregostega kvarjenja vina, ki
stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v naši zalogi,
je gotov, da se v njem ne nahaja drugih
snovij, nego da je vino čisto in naravno, da
se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in
in konvalescentom, vsled česar se mora za-
htevati vedno le garancijsko znamko.

Z vsem spoštovanjem

Braća Buji,
Split-Trst.

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem
veščakom, častnikom
poštanim, železniškim
in redarskim urad-
nikom kakor tudi
vsakomur ki rabi
dobro uro, da smo
opretili edino raz-
prodajo novoiznaj-
dene originalne genf-
ske 14-karatne re-
mont. ure zlatega-
elektro-plaque, „se-
stav glashütte“. Te
ure imajo protimag-
netične preciziz k
urni stroj so najtanjše regulirane in preskušene in
dajamo z vsako uro 3-letno pisarno jamstvo. Okrov
ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovcov, je
moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iz-
najdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s
14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu,
in veščaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki
velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi
nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000
dodatnih naročb in okoli 3000 polvalnih pisem. Cena
uri za gospode ali dame le 16 kron poštnina in col-
nina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejam mo-
nijiček od usnja. Krasne in moderne verižice od zla-
tega plaque za gospode ali dame (tudi ovrtnjice) po
3. — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaja, se sprejme
nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpo-
šiljanje po poštnem povzetju ali predplačilo.

Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur**
„Chronos Basel (Švica)“. Za pisma v Švico je
staviti znamko za 20 stot., na dopisnice 10 stot.

Novi tržaški
pogrebni zavod!

Podpisani ima čast javljati slav-
nemu slovanskemu občinstvu, da je
gor imenovani pogrebni zavod po raz-
nih zaprekah, zopet v narodnih rokah.
Oprave ima take in toliko, da
zamore prirediti vsakovrstnih pogre-
bov. V prodajalnici na lesnem trgu
št. 4 (pred kavarno »Armonia«) ima
strankam na razpolago vse potrebno
za kinčanje mrtvaških odrov, kakor
vence, vsakovrstne cvetlice, mrtvaške
obleke, krste sveče itd. Pripravlja
se vsakovrstnih slovanskih napisov
na trakove za mrtvaške vence in se
postreže tudi s pravilnimi nagrobnimi
napisi.

Nadejajoč se, da nas sorojaki
obiščejo pri vsaki žalostni priliki se
belježi udano

Pogrebni zavod.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé c. kr.
častništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premičnine, urednostne listine, renté, vziške,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na **Hinko Giberti**, ul. Canale 7 I.

Spoštovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo

cikorijo.